

Raadsvoorstel

Onderwerp	Jaarstukken 2025
Zaakid	2026-036640
Auteur	Darianella Bernadina +31793469846 D.A.Bernadina@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Schippers H.M. (Marcel)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	18 juni 2026 in verband met het Resultatendebat.
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	Conform artikel 197 van de Gemeentewet legt het college met de jaarstukken 2025 verantwoording af aan de raad over het gevoerde bestuur van het voorbije jaar. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn samengevoegd in één document: de Jaarstukken. De voorstellen voor resultaatbestemming en budgetoverheveling worden meegenomen bij de Perspectiefnota.
Bijlagen	1. Jaarstukken 2025 2. Concept accountantsverslag 3. Collegereactie op concept accountantsverslag

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Jaarstukken 2025
2026-036640

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 april 2026

besluit

1. De jaarstukken 2025 onder voorbehoud van een goedkeurende controleverklaring vast te stellen.
2. Kennis te nemen van het accountantsverslag en de collegereactie.
3. Het batig saldo van € 25.227.527 toe te voegen aan de Vrij inzetbare reserve
4. Bij de Perspectiefnota het resultaat te bestemmen.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het de vaststelling van de rekening betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 18 juni 2026

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

Met het aanbieden van de jaarstukken legt het college verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur over het voorbije jaar. De jaarstukken vormen het laatste onderdeel van de jaarlijkse planning- en controlcyclus. Deze verantwoording volgt op eerdere tussentijdse verantwoordingen op hoofdlijnen in de Tussenberichten. De jaarstukken bestaan uit:

- Het jaarverslag
- De jaarrekening

De formele grondslag voor de jaarstukken ligt vast in de Gemeentewet.

Naast de Gemeentewet schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor een groot aantal onderdelen de inhoud van de jaarstukken –en dan met name het onderdeel jaarrekening– voor.

De jaarstukken zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

De jaarstukken zijn via het digitaal portaal te lezen. Het adres voor de website/digitaal portaal is: <https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/>.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. De jaarstukken 2025 onder voorbehoud van een goedkeurende controleverklaring vast te stellen.
2. Kennis te nemen van het accountantsverslag en de collegereactie.
3. Het batig saldo van € 25.227.527 toe te voegen aan de Vrij inzetbare reserve
4. Bij de Perspectiefnota het resultaat te bestemmen.

Argumenten

1.1 Voor het vaststellen van de jaarstukken zijn het accountantsverslag en de controleverklaring een wettelijk vereiste.

De definitieve vaststelling van de jaarstukken vindt, zodra het accountantsverslag en -verklaring ontvangen zijn, plaats in een volgende gemeenteraad. De accountant biedt ten behoeve van het resultatendebaat een verslag aan naar de situatie van de controle medio mei. Dit verslag wordt na ontvangst in iBabs geplaatst.

2.1 Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste dan wel ten gunste van de Vrij inzetbare reserve.

3.1 Het definitief bestemmen van het resultaat gebeurt jaarlijks bij de Perspectiefnota.

Hierdoor kan de gemeenteraad dit betrekken bij de integrale afweging van de verschillende beleidsvoornemens.

Kanttelingen

1.1 De jaarstukken worden vastgesteld onder voorbehoud van een controleverklaring.

De accountant heeft nog geen verwachting uitgesproken of na afronding van de controle een goedkeurende verklaring op getrouwheid kan worden afgegeven.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening is een verantwoording opgenomen over de rechtmatigheid. Voor gemeente Zoetermeer komen de totale onrechtmatigheden over 2025 uit op € 7,8 miljoen. Dit is hoger dan de verantwoordingsgrens die de gemeenteraad heeft vastgesteld.

De raad heeft deze grens op 30 november 2025 bepaald op 1% van de begrote lasten exclusief reservemutaties. Op basis van de totale lasten exclusief reservemutaties van € 544 miljoen komt de verantwoordingsgrens uit op € 5,4 miljoen.

Van het totaalbedrag van € 7,8 miljoen aan rechtmatigheidsfouten is € 3,3 miljoen acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. Dit betreft de betaling van de schikking voor de afwikkeling van Verkeersknoop Bleizo (Station Lansingerland Zoetermeer). Deze schikking is eind 2025 tot stand gekomen. De gemeenteraad is hierover direct geïnformeerd. Vanwege het late moment in het jaar was er geen mogelijkheid meer om voor deze uitgave vooraf een begrotingswijziging door de raad te laten vaststellen. Hierdoor is formeel sprake van een onrechtmatigheid, terwijl de uitgave inhoudelijk passend is binnen de door de raad vastgestelde kaders.

Samenvattend betekent dit dat de verantwoordingsgrens is overschreden, maar dat een belangrijk deel van de afwijkingen verklaarbaar is en past binnen de door de raad vastgestelde kaders. Alle afwijkingen groter dan € 100.000,- zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Financiën

Het rekeningresultaat 2025 is positief. Het financieel rekeningresultaat betreft voor het overgrote deel incidentele mee- en tegenvallers. Het structureel begrotingsbeeld blijft onverminderd negatief. Met andere woorden: een incidentele meevaller is helaas geen oplossing voor een structureel probleem.

Het rekeningresultaat en samenhang met begroting en afwijkingen 2025 (bedragen * € 1000).

In de tabel hieronder wordt "Duiding rekeningresultaat op hoofdlijn" weergegeven. Het eerste bedrag in de tabel is het rekeningresultaat. Het rekeningresultaat (€ 25,2 mln.) laat zien wat het verschil is tussen wat we daadwerkelijk hebben uitgegeven (lasten) en wat we hebben ontvangen (baten). Dit is dus het echte financiële resultaat over het afgelopen jaar, inclusief mutaties in reserves. Het bedrag van het rekeningresultaat is inclusief een bedrag van € 20,0 mln. aan onttrekkingen aan reserves. Zonder de inzet van deze reserves zou het resultaat € 5,2 mln. positief bedragen.

Bij het opstellen van de begroting maken we vooraf een inschatting van wat we denken te ontvangen en uit te geven. Het verschil tussen deze verwachte baten en lasten noemen we het begrote resultaat (- € 0,6 mln.). Het is logisch dat het werkelijke resultaat (rekeningresultaat) vaak afwijkt van wat we vooraf hebben ingeschat (begrote resultaat).

Het verschil daartussen noemen we het verschil tussen begroot en resultaat (€ 25,8 mln.). Tijdens het jaar houden we de raad via het Eerste en Tweede Tussenbericht op de hoogte van afwijkingen ten opzichte van de begroting. Soms ontstaan er ná het Tweede Tussenbericht toch nog nieuwe afwijkingen. Deze worden dan niet meer verwerkt in de begroting, maar apart toegelicht in de zogeheten "Memo Financiële afwijkingen na Tweede Tussenbericht". Het saldo hiervan bedroeg € 17,1 mln. positief, waarmee we al hadden voorspeld dat we gunstiger zouden uitkomen dan begroot bij het Tweede Tussenbericht.

1. Duiding rekeningresultaat op hoofdlijn *€1.000

Rekeningresultaat	25,2 mln.
Begroot resultaat	- 0,6 mln.
Verschil tussen begroot en rekeningresultaat	25,8 mln.
Financiële afwijkingen na Tweede Tussenbericht	17,1 mln.
Reeds gemelde afwijkingen (Jeugd en Decembercirculaire)	1,7 mln.
Verbetering verwacht resultaat uitvoering begroting	7,0 mln.

De belangrijkste oorzaak van het positief rekeningresultaat is een voordeel van € 12,0 mln. op overige algemene dekkingsmiddelen. Daarover is de raad in december in het memo 'Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2025' geïnformeerd. Dit voordeel ziet voornamelijk toe op een stijging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De toename na bovengenoemde memo heeft vooral te maken met de effecten van de septembercirculaire, herverdeeffecten en de extra middelen die de gemeente heeft ontvangen voor de uitvoering van extra taken uit de decembercirculaire.

Daarnaast komt het voor dat bepaalde geplande taken in een jaar niet (helemaal) zijn uitgevoerd, bijvoorbeeld doordat ze zijn uitgesteld. In dat geval ontstaat de vraag of het bijbehorende budget moet worden meegenomen naar een volgend jaar. Dit betreft zogenoemde budgetoverhevelingen. De besluitvorming hierover vindt plaats bij de perspectiefnota, zodat de raad deze budgetoverhevelingen kan betrekken bij de integrale afweging van beleidsprioriteiten en beschikbare middelen.

Financiële ontwikkeling van het eigen vermogen

Om het jaarrekeningresultaat in een beter perspectief te plaatsen, geven we in onderstaande tabel inzicht in het verloop van het eigen vermogen in de afgelopen vier jaar:

2. Verloop Eigen vermogen *€1.000.000

	2025	2024	2023	2022
Eigen vermogen per 1 januari	361	375	379	355
Tussentijdse resultaatbestemming	-20	-21	-14	-7
Gerealiseerd resultaat	25	7	10	31
Totaal (gerealiseerd saldo van baten en lasten)	5	-14	-4	24
Eigen vermogen per 31 december	366	361	375	379

Op basis van raadsbesluiten hebben in de loop van 2025 stortingen in en onttrekkingen uit de reserves plaatsgevonden. Per saldo is in 2025 in totaal € 20,0 mln. onttrokken aan het eigen vermogen. Het werkelijk gerealiseerde rekeningresultaat bedraagt hierdoor € 5,0 mln. positief.

Controleprotocol

Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

De jaarstukken zijn via het digitaal portaal te lezen. Het adres voor de website/digitaal portaal is: <https://zoetermeer.begrotingsapp.nl>. In het digitaal portaal is er rekening gehouden met de standaarden o.b.v. Web Content Accessibility Guidelines. Deze standaarden helpen bij het toegankelijk maken van websites voor een bredere doelgroep bezoekers, waaronder mensen met visuele beperkingen.

Rapportage en evaluatie

De toets op een juiste toepassing van het BBV, gericht op het weergeven van een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van baten en lasten en van de activa en passiva, voert de externe accountant in opdracht van de raad uit. De accountant toetst ook of de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording getrouw is. In opdracht van de raad wordt de jaarrekening 2025 gecontroleerd door Publieke Sector Accountants. De accountant verwacht in de tweede helft van mei het definitieve accountantsverslag aan de raad aan te kunnen bieden.

Het resultatendebat is gepland op donderdag 18 juni 2026.

In de Gemeentewet (artikel 200) is opgenomen dat het college de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan gedeputeerde staten zendt.